

Φορέας Υλοποίησης	: EJTN
Τόπος Διεξαγωγής	: Barcelona (Spain)
Ημερομηνία	: 9-11/10/2013
Τίτλος Σεμιναρίου	: Criminal Justice I
Συμμετοχή	:15ήσομάδα Εισαγγελικών Λειτουργών με επικεφαλή τον κ. Α. Πατσαβέλλα

Σχόλια

Από τις 9 έως και τις 12 Οκτωβρίου 2013 κατόπιν σχετικής απόφασης της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, συμμετείχα ως αρχηγός αποστολής της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών επικεφαλής 14 εισαγγελικών λειτουργών, σε επιμορφωτικό σεμινάριο που διοργάνωσε στη Βαρκελώνη της Ισπανίας το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο Εκπαίδευσης (European Judicial Training Network-EJTN) στα πλαίσια του προγράμματος εκπαίδευσης με τίτλο "EJTN CRIMINAL PROJECT I – International Judicial Cooperation in Criminal Matters in Practice : EAW and MLA simulations". Σκοπός του προγράμματος είναι η προώθηση της δικαστικής συνεργασίας με σκοπό να συνεισφέρει στη δημιουργία ενός αυθεντικού ευρωπαϊκού χώρου ποινικής δικαιοσύνης, βασισμένου στην αμοιβαία κατανόηση. Προς τούτο, το EJTN, μετά από σύναψη προγραμματικής συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διοργάνωσε καθόλη τη διάρκεια του 2012 κοινές εκπαιδευτικές δραστηριότητες μεταξύ διαφορετικών δικαστικών αρχών των Κρατών Μελών, προκειμένου να γίνει δυνατή η ενδυνάμωση της αμοιβαίας κατανόησης μεταξύ τους και η διάδραση μεταξύ των διαφορετικών δικαστικών συστημάτων στα Κράτη Μέλη, όπως εξάλλου προβλέπεται

και από το Πρόγραμμα της Στοικχόλμης (OJEU 4.5.2010 C 115/1). Η εκπαίδευση βασίζεται στη μέθοδο "μαθαίνω – δημιουργώντας". Μέσω μιας διαδικασίας προσομείωσης, οι συμμετέχοντες δικαστικοί λειτουργοί ασχολούνται με την επεξεργασία μιας υπόθεσης που είναι εμπνευσμένη από πραγματικά περιστατικά και αφορά ταυτόχρονα εθνική και διασυνοριακή δικαστική συνεργασία. Με τον τρόπο αυτό εξοικειώνονται στη χρήση των διαφόρων "ευρωπαϊκών νομικών εργαλείων" (το Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης, την Απόφαση Πλαίσιο για την Εκτέλεση Εντολών Κατάσχεσης Περιουσίας και Αποδείξεων, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαστικής Συνδρομής του 2000 κλπ). Λόγω της μεγάλης επιτυχίας και αποδοχής που έτυχε από τους συμμετέχοντες δικαστικούς λειτουργούς το πρόγραμμα εκπαίδευσης, συνεχίσθηκε και κατά το 2013. Ειδικότερα, έλαβαν χώρα τα ακόλουθα σεμινάρια: 6-8 Μαρτίου 2013 στη Γαλλία με τη συμμετοχή Γαλλίας, Ιταλίας και Ρουμανίας, 22-24 Απριλίου 2013 στην Πορτογαλία με τη συμμετοχή Πορτογαλίας, Φιλανδίας και Σουηδίας, 11-13 Ιουνίου 2013 στο Βέλγιο με τη συμμετοχή Βελγίου, Γερμανίας και Πολωνίας, 9-11 Οκτωβρίου 2013 στην Ισπανία με τη συμμετοχή Ισπανίας, Τσεχίας και Ελλάδος, ενώ το τελευταίο πρόκειται να λάβει χώρα στις 28-30 Οκτωβρίου 2013 στην Πορτογαλία με τη συμμετοχή Πορτογαλίας, Ιταλίας και Πολωνίας.

Στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα που έλαβε χώρα στη Βαρκελώνη της Ισπανίας κατά το χρονικό διάστημα από 9 έως και 11 Οκτωβρίου 2013 συμμετείχαν από τη χώρα μας 14 εισαγγελικοί λειτουργοί από τον πρώτο βαθμό, καθώς και 30 αλλοδαποί δικαστικοί λειτουργοί (15 από την Ισπανία και 15 από την Τσεχία). Κατά την πρώτη ημέρα του Σεμιναρίου, του οποίου οι εργασίες έλαβαν χώρα στην Σχολή Δικαστών της Βαρκελώνης, απεύθυνε χαιρετισμό στους συμμετέχοντες η κα Maria Isabel Tomas, Προϊσταμένη του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων της Ισπανικής Σχολής Δικαστών και ο Luis Pereira,

Γενικός Γραμματέας του EJTJN. Ακολούθως οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε τρεις ομάδες (ανά χώρα) προκειμένου να μελετήσουν μια υπόθεση (mirror case) με δράστες μιας εγκληματικής οργάνωσης που δραστηριοποιούνταν στην τέλεση απατών σχετικές με αγοραπωλησίες εξοχικών κατοικιών στην Ελλάδα και στο ζέπλυμα βρώμικου χρήματος στις άλλες εμπλεκόμενες χώρες (Γσεχία και Ισπανία) αλλά και στην Ελλάδα. Τα αυτά πραγματικά περιστατικά δόθηκαν και στις τρεις εθνικές ομάδες, πλην όμως στο κείμενο που δόθηκε σε κάθε μία αναφέρονταν μόνον όσα πραγματικά περιστατικά αφορούσαν τις δικαστικές αρχές της οικείας χώρας. Μετά από τη μελέτη της υπόθεσης πρόκειψε η ανάγκη εκδόσεως ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης και αιτημάτων δικαστικής συνδρομής. Η Ελληνική ομάδα με δική μας πρωτοβουλία χωρίστηκε σε δύο υποομάδες προκειμένου να γίνει καλύτερη επεξεργασία των εκκρεμών ζητημάτων, έτσι ώστε η μία υποομάδα να ασχοληθεί με την έκδοση των αιτημάτων δικαστικής συνδρομής, ενώ η άλλη με την έκδοση των ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης, ενώ ο υπογράφων είχε το συντονιστικό ρόλο μεταξύ των δύο υποομάδων. Ο επιμερισμός αυτός της εργασίας της Ελληνικής ομάδας, είχε ως αποτέλεσμα, πριν μάλιστα από το τέλος της πρώτης ημέρας εκπαίδευσης, την ολοκλήρωση των ανατεθειών σ' αυτήν εργασιών (συγγραφή και παράδοση στους υπευθύνους του EJTJN όλων των αιτημάτων δικαστικής συνδρομής και των ευρωπαϊκών ενταλμάτων έκδοσης στην αγγλική), μάλιστα πριν από την Ισπανική και την Γσεχική ομάδα, αποσπώντας τα συγχαρητήρια των υπευθύνων του προγράμματος. Τη δεύτερη ημέρα του Σεμιναρίου, ο καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Essex του Ηνωμένου Βασιλείου, Steve Peers, έκανε προς όλες τις εθνικές ομάδες μια παρουσίαση με θέμα: "International judicial cooperation in criminal matters: concurring jurisdictions, ne bis in idem and transfer of criminal proceedings", αναλύοντας το υπάρχον νομικό πλαίσιο για τη

δικαστική συνεργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τις δυσκολίες και τις προτεινόμενες λύσεις. Ειδικότερα δε, παρουσίασε τη δυνατότητα της Eurojust να προτείνει (μη δεσμευτικά) την ανάληψη μιας υπόθεσης από μια από τις εμπλεκόμενες δικαστικές αρχές περισσότερων Κρατών Μελών που έχουν συντρέχουσα δικαιοδοσία στην ίδια υπόθεση. Ακολούθως, συμμετέχοντες από την Ελληνική ομάδα μετέβησαν στην αίθουσα της Ισπανικής ομάδας και της Τσεχικής ομάδας και αντίστοιχα Ισπανοί και Τσέχοι δικαστικοί λειτουργοί ήλθαν στην αίθουσα της Ελληνικής ομάδας, προκειμένου να διερευνηθούν οι δυνατότητες εκτέλεσης των αιτημάτων δικαστικής συνδρομής και ευρωπαϊκών ενταλμάτων σύλληψης που είχαν εκδοθεί. Την τελευταία ημέρα του Σεμιναρίου, έλαβε χώρα με τη συμμετοχή όλων των εκπαιδευομένων μια συντονιστική συνάντηση στα πλαίσια της Eurojust, στην οποία τρεις δικαστικοί λειτουργοί από κάθε συμμετέχουσα εθνική ομάδα παρουσίασαν τα ευρήματα της υπόθεσής τους, τα αιτήματα δικαστικής συνδρομής και τα ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης που είχαν εκδώσει, προκειμένου να διερευνήσουν τη δυνατότητα εκτέλεσής τους από τις άλλες συμμετέχουσες χώρες, καθώς και πιθανές λύσεις στα ανακύπτοντα προβλήματα σύγκρουσης δικαιοδοσίας. Από τη συντονιστική συνάντηση αυτή, προέκυψε ότι καμία από τις τρεις εμπλεκόμενες στην αυτή υπόθεση δικαστικές αρχές, δεν μπορούσε να διώξει αποτελεσματικά την οργανωμένη εγκληματική ομάδα, χωρίς τη συνδρομή των άλλων δύο εμπλεκόμενων δικαστικών αρχών, ενώ κάθε μία διεκδικούσε την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη δίωξη και εκδίκαση της υποθέσεως. Από τις άλλες δύο εθνικές ομάδες, η Τσεχική ήταν αυτή που ήταν διατεθειμένη, λόγω της αρχής της σκοπιμότητας (opportunity principle) που διαπνέει την ποινική δίωξη στο δικονομικό της σύστημα, να προβεί σε μεταφορά της ποινικής της διαδικασίας στις άλλες δύο χώρες και κυρίως στην Ισπανία, ενώ η ομάδα της Ισπανίας διεκδικούσε ολόκληρο

το φάκελο της υπόθεσης από τις άλλες δύο χώρες, το ίδιο δε και η χώρα μας, λόγω της αρχής της νομιμότητας (legality principle) που επικρατεί στα θέματα δικαιοδοσίας στο ποινικό δικονομικό μας δίκαιο. Τελικά, λόγω κυρίως και της ανελαστικότητας του ελληνικού δικονομικού δικαίου στα θέματα αυτά, η υπόθεση μεταφέρθηκε, με συμβουλή και της Eurojust στην Ελλάδα και οι άλλες δύο χώρες απειδύθησαν την δική τους δικαιοδοσία.

Σημειωτέον εδώ, ότι οι συμμετέχοντες δικαστικοί λειτουργοί από τις άλλες δύο ομάδες (Γσέχοι και Ισπανοί) προέβησαν στην παρατήρηση ότι η Ελλάδα, παρότι έχει συμβληθεί στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαστικής Συνδρομής (MLA 2000) δεν την έχει ακόμη ενσωματώσει στο εθνικό της δίκαιο, ενώ επίσης δεν έχει μεταφέρει στην εθνική της νομοθεσία την Απόφαση Πλαίσιο του Συμβουλίου για την Εκτέλεση Εντολών Κατάσχεσης Περιουσίας και Αποδείξεων (2003/577/ΔΕΥ) της 22.7.2003 και έτσι δυσχεραίνεται το έργο των δικαστικών αρχών, καθώς δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν προς την Ελλάδα τα εξελιγμένα αυτά 'νομικά εργαλεία'. Από την πλευρά μας σημειώσαμε πως οι διαδικασίες ενσωμάτωσης των παραπάνω κειμένων έχουν δρομολογηθεί στη χώρα μας και είναι θέμα πολύ λίγου χρόνου να μεταφερθούν στο εσωτερικό εθνικό μας δίκαιο.

Συμπερασματικά, η συγκεκριμένη συνεκπαίδευση με συναδέλφους από άλλα Κράτη Μέλη, θεωρώ ότι προσέδωσε προστιθέμενη αξία στις εργασίες του EJTN και ωφέλησε τα μέγιστα τους έλληνες δικαστικούς λειτουργούς που συμμετείχαν, κατά γενική ομολογία τους, καθώς ήλθαν σε μια γόνιμη επαφή με άλλες έννομες τάξεις και συναδέλφους δικαστικούς λειτουργούς, εφάρμοσαν νομικά κείμενα τα οποία είναι 'νομικά εργαλεία' πρώτης γραμμής όσον αφορά τη δικαστική συνδρομή και τις εκδόσεις και τα οποία πλέον, όσο περνά ο καιρός και εμβραθύνει η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και συνακόλουθα η ανάγκη για

αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος γίνεται επιτακτικότερη, η χρήση τους θα είναι σχεδόν καθημερινή στα εισαγγελικά και ανακριτικά γραφεία της χώρας. Τέλος, προτείνω ανεπιφύλακτα να συνεχισθεί η συμμετοχή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών στα προγράμματα εκπαίδευσης του EJTN.